

V Německu a Švýcarsku tleskali německé verzi melodramu prof. Jiřího Bezděka

31.10.2023 - Romana Feiferlíková | Západočeská univerzita v Plzni

Neznámá ze Seiny, koncertní melodram profesora Jiřího Bezděka z katedry hudební výchovy a kultury Fakulty pedagogické ZČU na text Vítězslava Nezvala zazněl v německém překladu ve své premiéře na koncertech v německé Kostnici a švýcarském Frauenfeldu. Jeho provedení se ujali herec Wolfgang Beuschel a pianistka Claire Pasquier. Skladba byla dramaturgicky zařazena jako vrchol večera, který tvořila soudobá díla německého skladatele Holmera Beckera a Švýcara Frédérica Bolliho, jež obklopovaly Goldbergovy variace pro klavír Johanna Sebastiana Bacha.

Prof. Jiřímu Bezděkovi se dostalo té cti, že nové nastudování a překlad jeho koncertního melodramu si vyžádala německá strana. Dílo zažilo v české verzi mimořádný úspěch na Smetanovských dnech v Plzni již v roce 2020, kde jej provedla Tereza Kostková s klavíristou Miroslavem Sekerou nebo později Dita Hořínková se stejným pianistou. Režii provedení měla pokaždé odbornice na melodram Věra Šustíková.

Vítězslav Nezval se ve své závažné básnické skladbě Neznámá ze Seiny nechal inspirovat pravdivým příběhem nalezení mrtvé dívky, jejíž tělo bylo kolem roku 1900 vyloveno ze Seiny v Paříži. Patrně spáchala sebevraždu. Zaměstnanec pařížské márnice byl prý její krásou natolik uchváten, že si pořídil sádrový odlitek jejího obličeje. Nezval napsal velkou básnickou skladbu, která reflektuje nejen život a smrt dívky, ale fenomén smrti vůbec. Hudební stránka díla je Jiřím Bezděkem řešena na základě oscilace moderních a impresionistických výrazových prostředků, které vtěsnil do barevně bohaté klavírní faktury. Ta provází vývoj obsahu recitovaného Nezvalova textu.

Překlad do němčiny byl velmi náročný úkol. Vznikl německý text, který svou strukturou je roven textu Nezvalovu, a jeho verše jsou proto umísťovány na stejná místa v melodramu jako verše české. Tohoto nelehkého úkolu se ujala německá překladatelka Iris Bělinová za konzultací s Věrou Šustíkovou. Práce na překladu trvala několik měsíců.

Hlavní premiéra nové verze Bezděkova díla se konala 25. 10. v sále Kulturního centra Am Münster v Kostnici. Úvodního slova se ujal pořadatel koncertu Frédéric Bolli, který zmínil také vliv přítomného Jiřího Bezděka a Věry Šustíkové na oživení koncertního melodramu na německé a švýcarské straně. Pomohla tomu úspěšná realizace jejich projektu Češi zhudebňují Němce a Němci Čechy podpořeného Česko-německým fondem budoucnosti.

Německá verze Neznámé ze Seiny byla velmi pečlivě nastudovaná a oba protagonisté podali velmi zánícené výkony. Publikum je odměnilo dlouhotrvajícím potleskem. Na druhý den se koncert se stejným úspěchem opakovал v divadle Im Eisenwerk ve švýcarském Frauenfeldu. Jedná se o divadlo malých forem, které dává příležitost mnoha hudebním i literárním žánrům. I zde byl koncert dobře navštíven a setkal se se živým zájmem publika.

<https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=5825>